

Sygn. akt I NO 1/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek (sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z odwołania B. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 27 listopada 2017 r.

w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku,

z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 stycznia 2019 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z dnia 27 listopada 2017 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła odmówić przeniesienia sędziego Sądu Okręgowego w W. - B. W. w stan spoczynku, na jego wniosek, działając na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 976 ze zm., dalej „ustawa o KRS”) oraz art. 73 § 1 w zw. z art. 70 § 1 i 2 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm., dalej „pusp”). Uchwała Rady została podjęta

w obecności 19 członków, większością 14 głosów, przy 1 głosie przeciw i 4 głosach wstrzymujących się (k. 5-7).

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że w 2017 r. sędzia B. W. korzystał ze zwolnień lekarskich w następujących okresach: 22 maja – 18 czerwca, 18 czerwca – 30 czerwca, 3 lipca – 14 lipca, 17 lipca – 28 lipca, 4 września – 11 września, 12 września – 11 października, 12 października – 31 października. Pismem z 21 lipca 2017 r. sędzia B. W. zwrócił się do Krajowej Rady Sądownictwa za pośrednictwem Prezesa Sądu Okręgowego w W. z wnioskiem o przeniesienie w stan spoczynku na podstawie art. 70 § 2 pusp oraz o zbadanie jego zdolności do pełnienia obowiązków sędziego i wydanie orzeczenia przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W wyniku badania lekarskiego i oceny zagrożeń występujących na stanowisku pracy lekarz medycyny pracy w dniu 5 września 2017 r. wydał orzeczenie stwierdzające, że sędzia B. W. jest niezdolny do wykonywania pracy na stanowisku sędziego. Wobec powyższego Prezes Sądu Okręgowego w W. nie dopuścił go do pracy.

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z 13 września 2017 r. stwierdził, że sędzia B. W. nie jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego.

Kolegium Sądu Okręgowego w W., na posiedzeniu 3 października 2017 r., zapoznało się z treścią wniosku sędziego B. W. z 21 lipca 2017 r. oraz orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 13 września 2017 r.

Pismem z 5 października 2017 r. Prezes Sądu Okręgowego w W. przedstawił Krajowej Radzie Sądownictwa wniosek sędziego B. W. wraz z kopią orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, kopiami zwolnień lekarskich oraz wyciągiem z protokołu posiedzenia Kolegium Sądu Okręgowego w W..

Na posiedzeniu 14 listopada 2017 r. zespół członków KRS uznał przedstawione dokumenty za wystarczające do zajęcia stanowiska i jednogłośnie, w głosowaniu jawnym rekomendował Radzie nieuwzględnienie wniosku sędziego B. W.. W uzasadnieniu zespołu wskazano, że z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS wynika, że sędzia B. W. nie jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby lub utraty sił. W związku z tym przesłanki z art. 70 § 1 pusp nie zostały spełnione.

Na posiedzeniu 27 listopada 2017 r. Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła stanowisko zespołu i postanowiła odmówić przeniesienia sędziego B. W. w stan spoczynku. W ocenie Rady orzeczenie lekarza orzecznika ZUS stwierdzające, że sędzia nie jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby lub utraty sił oznacza, iż nie został spełniony warunek sine qua non przeniesienia sędziego w stan spoczynku na podstawie art. 73 § 1 w zw. z art. 70 § 1 i 2 pusp.

W dniu 12 stycznia 2018 r. sędzia B. W. wniósł od powyższej uchwały odwołanie do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Krajowej Rady Sądownictwa (k. 14-24). W odwołaniu od powyższej uchwały sędzia B. W. zarzucił:

- I. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 29 ust. 2, art. 33 ust. 1 i 2, art. 38 ust. 3 ustawy o KRS poprzez niezastosowanie wymienionych przepisów, co miało istotny wpływ na sposób rozpoznania sprawy;
- II. naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 70 § 1 pusp poprzez wadliwą wykładnię i zastosowanie.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu odwołania sędzia B. W. w pierwszej kolejności dokonał oceny relacji między art. 44 ust. 1 ustawy o KRS a art. 73 § 2 pusp. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach określonych w art. 3 ust. 2 pkt 2 niniejszej ustawy. Z kolei wedle art. 73 § 2 pusp od decyzji Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach, o których mowa w art. 70 i 71 pusp, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego. W ocenie odwołującego się, porównanie obu przepisów prowadzi do wniosku, że nie mamy w tym przypadku do czynienia z jakąkolwiek sprzecznością wymagającą pominięcia pierwszej z wymienionych norm. Odczytanie całości regulacji ujętej w art. 44 ustawy o KRS wydaje się uzasadniać stanowisko, że uprawnienie ujęte w tej części ustawy dotyczy po prostu wszystkich uchwał z wyłączeniem uchwał odnoszących się do wniosków o przeniesienie sędziego w stan spoczynku. Odwołania wnoszone od

innych uchwał, na co wyraźnie zezwala art. 44 ust. 1 *ab initio* ustawy o KRS, powinny być kierowane do Sądu Najwyższego. Wyłączenie ujęte w art. 44 ust. 1 ustawy o KRS ma wyłącznie ten skutek, że odwołanie od uchwał w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku nie następuje w oparciu o normę ujętą w tej ustawie, lecz w oparciu o normę wynikającą z art. 73 § 2 pusp.

W dalszej części uzasadnienia podniesiono, że art. 29, art. 33 ust. 1 i 2, art. 38 ust. 3 ustawy o KRS przewidują obowiązek zawiadomienia sędziego o terminie posiedzenia, uzyskania od niego w uzasadnionych przypadkach wyjaśnień, podjęcia działań w celu uzyskania opinii biegłego, a także wszechstronnego rozpatrzenia sprawy. W ocenie sędziego B. W. Rada nie zrealizowała wymienionych obowiązków.

Odwołujący się podniósł, że Rada nie poinformowała go o terminie posiedzenia, na którym rozpoznawany był jego wniosek. Taka informacja nie została mu przekazana ani telefonicznie, ani wiadomością e-mail, ani w piśmie wysłanym na adres miejsca zamieszkania lub sądu. Niezawiadomienie go o terminie posiedzenia skutkowało niemożnością stawiennictwa na posiedzeniu, a wcześniej wystąpienia z wnioskiem o umożliwienie wzięcia udziału w posiedzeniu. W ocenie odwołującego się udział ten był konieczny, gdyż dopiero uzyskanie przez Radę szczegółowych wyjaśnień stworzyłoby podstawy do określenia odpowiedniego zakresu opinii biegłego. Rezygnacja przez Radę z możliwości uzyskania od sędziego jakichkolwiek wyjaśnień doprowadziła do faktycznego nierozpoznania istoty sprawy. W ocenie odwołującego się § 11 uchwały KRS z 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa mówiący o możliwości zawiadomienia o posiedzeniu w Biuletynie Informacji Publicznej jest związany wyłącznie z procesem nominacyjnym na stanowisko sędziego, natomiast nie dotyczy posiedzeń, na których rozpoznawany jest wniosek o przeniesienie sędziego w stan spoczynku. Jednocześnie odwołujący się podniósł zarzut przekroczenia przez § 11 wspomnianej uchwały upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 1 ustawy o KRS. Upoważnienie to przewiduje, że Rada określi w uchwale szczegółowy tryb swojego działania, a więc Rada jest wyłącznym adresatem uchwały. Tymczasem adresatem § 11 wspomnianej uchwały nie jest wyłącznie Rada, ale także uczestnik, który ma być zawiadomiony o terminie

posiedzenia w sposób określony w tym przepisie. Uchybienie wynikające z ustanowienia w akcie prawa wewnętrznego, jakim jest wskazana uchwała Rady, polegające na ustanowieniu norm sprzecznych z ustawą lub poza zakresem ustawowego upoważnienia, powinno skutkować pominięciem wadliwej normy.

W ocenie odwołującego się nie jest możliwe właściwe wykonywanie zabiegów samocewnikowania przy dalszym wykonywaniu obowiązków sędziego, jak również nie jest realnie właściwe wykonywanie obowiązków sędziego przy odpowiednim wykonywaniu wymaganych zabiegów. Jeżeli bowiem odwołujący się nie będzie przyjmował odpowiedniej ilości płynów w godzinach przedpołudniowych, to w efekcie będzie zmuszony przyjmować płyny w godzinach późniejszych, a co za tym idzie, wykonywać zabiegi w porach nocnych.

Odwołujący się podniósł również, że Rada nie odniosła się do występującej jego zdaniem sprzeczności między orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 13 września 2017 r. a orzeczeniem lekarza medycyny pracy z 5 września 2017 r., stwierdzającym, że odwołujący się jest niezdolny do wykonywania obowiązków sędziego. W ocenie odwołującego się w zaistniałej sytuacji konieczne było zlecenie sporządzenia opinii przez biegłego (instytut) po wcześniejszym uzyskaniu wyjaśnień od sędziego. Z tego też powodu sędzia B. W. nie skorzystał z możliwości wniesienia sprzeciwu w trybie określonym w art. 70 § 3a pusp, uznając, że dokonanie tej czynności przedłużyłoby jedynie całe postępowanie, a sporządzenie opinii pomocnej do oceny zasadności wniosku mogło i powinno nastąpić w postępowaniu prowadzonym bezpośrednio przez Radę. Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS nie mają w ocenie odwołującego się wiążącego, prejudycjalnego znaczenia przy ocenie wniosku sędziego o przeniesienie sędziego w stan spoczynku.

W ocenie Odwołującego się Rada dokonała również błędnej wykładni i zastosowania art. 70 pusp. Jeżeli w przepisie tym mowa jest o obowiązkach sędziego, to rozważając zastosowanie art. 70 pusp nie może abstrahować od regulacji ujętej w art. 83 pusp. Z przepisu tego wynika jedyne kryterium wpływające na czas pracy sędziego – wymiar istniejących zadań. Kryterium to nie prowadzi wyłącznie do odstępstwa od ustawowego czasu pracy określonego w art. 129 Kodeksu pracy. Ustawa w jakikolwiek sposób nie pozwala na modyfikację

(ograniczenie) czasu pracy sędziego z uwagi na jego stan zdrowia lub potrzebę przeprowadzenia koniecznych zabiegów medycznych. Sędzia powinien zatem z założenia być zdolny do wykonywania obowiązków sędziowskich w pełnym zakresie, to jest stosownie do istniejących zadań. Jeśli zasada ta nie może być realizowana z uwagi na stan zdrowia sędziego, to w ocenie odwołującego się pojawia się potrzeba oceny zaistniałej sytuacji na gruncie art. 70 pusp.

W odpowiedzi na odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania sędziego B. W. (k. 26-31).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie ma uzasadnionych podstaw.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. Z art. 398³ § 1 k.p.c. wynika, że odwołanie można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub też na podstawie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Z art. 398³ § 3 k.p.c. wynika ponadto, że podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Reguł tych nie zmienia art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który ogólnie stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem

materialnym, jak i z przepisami postępowania. Przepisy postępowania wyznaczające sposób procedowania Rady nie znajdują się z pewnością w Kodeksie postępowania administracyjnego, gdyż stosowanie tych przepisów przez Radę wyłącza wprost art. 2 ustawy o KRS. Nie są to również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, albowiem z treści jego art. 1 wynika, że Kodeks postępowania cywilnego reguluje postępowanie sądowe w wymienionych w tym przepisie kategoriach spraw, a nie postępowanie przed innymi organami władzy państwowej, w dodatku mającymi - jak postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa - charakter publiczny. Niektóre szczegółowe zasady postępowania przed Radą w indywidualnych sprawach są unormowane w rozdziale 3 ustawy o KRS i to one mogą stanowić punkt odniesienia dla podnoszonych w odwołaniach od uchwał KRS zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych (wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

Pierwszym zarzutem odwołującego się jest zarzut naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy o KRS. Nie jest on zasadny, ponieważ bezwzględnym obowiązkiem Rady jest informowanie o terminach swoich posiedzeń przez zamieszczanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Krajowej Rady Sądownictwa, a osobisty udział uczestnika w postępowaniu nie jest zasadą (wyroki Sądu Najwyższego z: 4 lipca 2012 r., III KRS 16/12; 15 lipca 2015 r., III KRS 33/15). Wezwanie sędziego B. W. na posiedzenie Rady nie było konieczne, ponieważ wobec stwierdzenia, że nie wniósł on sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w trybie określonym w art. 70 § 3a pusp do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, polemika z tym orzeczeniem na posiedzeniu Rady nie mogłaby odnieść skutku. Nawet uznanie za udowodnione, że wykonywanie określonych zabiegów medycznych przez odwołującego się rzeczywiście ma miejsce i dokonuje się z określoną częstotliwością nie może zastąpić formalnego orzeczenia o trwałej niezdolności do służby sędziowskiej. Przesłanki określone w art. 70 § 1 pusp nie zależą od subiektywnej oceny swojego stanu zdrowia przez skarżącego, lecz wyłącznie od ustaleń medycznych poczynionych przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, możliwych do uzyskania w trybie art. 70 § 2 i 3a pusp. Nie mogą

zastąpić ich oświadczenia składane przez samego odwołującego się, bez znaczenia, czy są one składane osobiście czy na piśmie.

Z tego samego powodu zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o KRS nie jest zasadny. Krajowa Rada Sądownictwa jest obowiązana przed podjęciem uchwały w sprawie indywidualnej wszechstronnie rozważyć sprawę na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12). Nie można mówić o naruszeniu tego przepisu w przypadku nieudostępnienia przez odwołującego się dokumentacji uzasadniającej jego twierdzenia, a w szczególności niewniesienia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz w konsekwencji nieprzedstawienia orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Nie może być podstawą skargi (odwołania) zarzut zaniechania przeprowadzenia dowodu, jeżeli wniosek o jego dopuszczenie nie został złożony w trakcie postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 stycznia 1997 r., I CKN 58/96).

Skarżący miał możliwość wskazania wszelkich uchybień orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Zdrowotnych, zarówno dotyczących jego treści, jak i formy oraz uzasadnienia pod kątem wartości i mocy dowodowej tego dokumentu. Mógł również w sprzeciwie domagać się wyjaśnienia sprzeczności orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z orzeczeniem lekarza medycyny pracy. Oparcie się na orzeczeniu lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może mieć miejsce tylko wówczas, gdy spełnia ono warunki wymagane od takiego orzeczenia (określa przyczynę niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego i zawiera uzasadnienie), a jego walor dowodowy jest niepodważalny (wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 10 czerwca 2003 r., III KRS

3/03; 7 kwietnia 2004 r., III KRS 1/04; 19 stycznia 2005 r., III KRS 9/04; 10 stycznia 2007 r., III KRS 6/06; 4 kwietnia 2007 r., III KRS 5/07; 5 listopada 2008 r., III KRS 4/08; 2 kwietnia 2009 r., III KRS 8/09; 18 lutego 2010 r., III KRS 29/09; 6 marca 2013 r., III KRS 97/13; 14 lipca 2016 r., III KRS 18/16).

Przed wejściem w życie przepisu przewidującego dwuinstancyjny tryb orzekania o stanie zdrowia sędziego (art. 70 § 3a pusp, wprowadzonego przez art. 47 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2011 r. Nr 126, poz. 714) z dniem 18 lipca 2011 r.), sędzia miał bardzo ograniczoną możliwość zakwestionowania orzeczenia lekarza orzecznika stwierdzającego trwałą niezdolność do pełnienia obowiązków. Nie przysługiwał mu w tym przypadku ani dwuinstancyjny tryb orzekania o niezdolności do pracy w postępowaniu przed Zakładem (art. 14 ust. 1 i ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), ani droga przed sądem powszechnym (tak jak trafnie zauważono w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 18 lutego 2010 r., III KRS 29/09). W tej sytuacji postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa nie mogło być iluzoryczne i ograniczać się do stwierdzenia, że lekarz orzecznik orzekł trwałą niezdolność do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby bądź utraty sił.

Wejście w życie przepisu art. 70 § 3a pusp, który przyznaje sędziemu oraz kolegium właściwego sądu prawo do wniesienia sprzeciwu od niezadowolającego orzeczenia lekarza orzecznika, istotnie zmieniło sytuację prawną uczestników postępowania, ponieważ dało im gwarancję instancyjnej weryfikacji orzeczeń lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz formułowania w tym postępowaniu wszelkich wniosków, uwag oraz zastrzeżeń, w szczególności co do ustalenia przesłanki trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego. Trzeba też podkreślić, że wnoszący sprzeciw może uzyskać orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych bez zapłaty za jego wydanie lub opłaty za wniesienie sprzeciwu – koszty wydania tych orzeczeń ponosi wyłącznie Skarb Państwa (art. 70 § 4 pusp).

W tej sytuacji nie można zgodzić się z poglądem odwołującego się, że nie skorzystał z możliwości wniesienia sprzeciwu w trybie określonym w art. 70 § 3a

pusp, ponieważ dokonanie tej czynności przedłużyłoby jedynie całe postępowanie, a sporządzenie opinii decydującej o zasadności wniosku o przeniesienie w stan spoczynku powinno nastąpić w postępowaniu prowadzonym bezpośrednio przez Radę. Twierdzenie to podważa przedmiot i cel art. 70 § 3a pusp – czyniąc ten przepis zgodnym. Przepis ten należy uznać za integralny element konstrukcji art. 70 pusp, służący weryfikacji wiadomości specjalnych przez instytucjonalnego biegłego, potrzebnych do rzetelnego rozpoznania wniosku. Odwołujący się w żaden sposób nie wykazał, że wniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika przedłużyłoby postępowanie. Z doświadczenia życiowego wynika natomiast, że inicjowanie postępowania dowodowego dopiero w dalszych stadiach postępowania skutkuje jego przedłużeniem.

Odwołujący się miał zatem możliwość wniesienia sprzeciwu od niekorzystnego dla niego orzeczenia lekarskiego do komisji lekarskiej ZUS, ale z tej możliwości – jak sam przyznaje – świadomie nie skorzystał. W postępowaniu odwoławczym przed sądem ostatniej instancji nie może domagać się ochrony prawnej ten, kto sam wcześniej świadomie zrezygnował z przewidzianych ustawą środków zaskarżenia mających na celu właśnie zapewnienie mu ochrony jego praw i interesów. W postępowaniu cywilnym pierwszorzędą rolę odgrywa staranność stron zgodnie z rzymską paremią *ius civile vigilantibus scriptum est*, na co Sąd Najwyższy zwracał już uwagę w wyroku z 8 lutego 2018 r., II CSK 462/17.

Także zarzut naruszenia art. 38 ust. 3 ustawy przez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego podniesiony w odwołaniu od uchwały KRS nie może okazać się uzasadniony w sytuacji zaniechania wniesienia przez odwołującego się sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w trybie art. 70 § 3a pusp. Komisja lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pełni bowiem funkcję instytucjonalnego biegłego upoważnionego ustawowo do ustalenia przesłanek zastosowania art. 70 pusp.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie akcentuje się fundamentalne znaczenie jednolitości kryteriów oceny i niedyskryminującego ich stosowania do wszystkich osób biorących udział w postępowaniach przed KRS (wyrok Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2018 r., III KRS 31/17; wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17). Podkreślić należy, że wypracowane w praktyce

orzeczniczej komisji lekarskich ZUS kryteria oceny stanu zdrowia osób ubiegających się o przeniesienie w stan spoczynku powinny być stosowane jednolicie a to może najpełniej zapewnić system skoordynowanej kontroli orzeczeń lekarzy orzeczników przez komisje lekarskie ZUS. Niewątpliwie konstrukcja art. 70 § 3a wzmacnia gwarancje jednolitego stosowania kryteriów orzeczniczych w zakresie zdrowia.

Na marginesie można odnotować, że orzeczenia komisji lekarskich Zakładu Ubezpieczeń Społecznych powinny być zgodne z aktualną wiedzą medyczną. Na wymogi aktualnej wiedzy medycznej i ich obiektywny charakter wskazuje także orzecznictwo międzynarodowe (zob. np. wyrok Wielkiej Izby Trybunału Sprawiedliwości UE z 18 grudnia 2014 r., C-364/13, *International Stem Cell Corporation*; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 12 lipca 2001 r., C-157/99, *B.S.M. Smits, małżonka Geraets v. Stichting Ziekenfonds VGZ oraz H.T.M. Peerbooms v. Stichting CZ Groep Zorgverzekering*; wyrok Wielkiej Izby Trybunału Sprawiedliwości z 5 października 2010 r., C-173/09, *Elczinow przeciwko Nacjonalnej zdrownoosiguritelnej kasie*).

Bezzasadny jest także zarzut błędnej wykładni i zastosowania art. 70 pusp. W zaskarżonej uchwale nie dokonano wykładni art. 70 pusp, która budziłaby jakiegokolwiek wątpliwości. Natomiast ocena zastosowania przepisu art. 70 pusp uzależniona jest od ustaleń faktycznych. Zarzut niewłaściwego zastosowania art. 70 pusp nie może okazać się uzasadniony w sytuacji, w której zarzuty naruszenia prawa procesowego nie okazały się usprawiedliwione. Niedopuszczalny jest także w postępowaniu regulowanym przepisami o skardze kasacyjnej zarzut mający na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa materialnego (T. Ereciński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. III, red. T. Ereciński Warszawa 2016, s. 239).

Ponadto, Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy w żaden sposób nie ogranicza możliwości zainicjowania przez odwołującego się lub kolegium sądu nowego postępowania w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS oddalił odwołanie.